

A parlamenti választások közeledtével nem csitulnak és nem tisztulnak a nemzetpolitikai viták. Gyurcsány Ferenc találkozója a határon túli vezetőkkel nem járt eredménnyel. A házelnök egyébként dicséretes kezdeményezése, a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma sem kecsesgett túl sok jóval. Talán nem árt, ha ebben a helyzetben a Fidesz – Magyar Polgári Szövetség rögzíti elvi álláspontját a határon túli magyarsággal kapcsolatban. A Fidesz felelőssége megnövekedett, ugyanis a Gyurcsány-kormány a státustörvény megcsontításával, a december 5-i népszavazást megelőző, rasszizmusba hajló nézeteivel és kommunikációjával, illetve az azóta a kormányra jellemző semmitmondó, konkrét tettekkel alá nem támasztott ötletdömpingjével soha nem látott válságba sodorta a magyar–magyar kapcsolatrendszerét. Az abszurditást olyan fokára jutottunk, hogy március idusán Csik-

autonómia problémája. Az autonómia nem elvont eszme, amely néhány felelőjéről értelmiségin kívül senkit nem érint közvetlenül, hanem a kisebbségi magyarok mindennapi életét döntő módon meghatározó gyakorlati lépések sorozata, mint amilyen az Európai Unió által szorgalmazott szubszidiaritás és önkormányzatiság elvének érvényesítése, a tervezett Tisza-melléki járás Kárpátalján, a kisebbségi törvénytervezet és az önálló székely régió Erdélyben vagy a vajdasági Magyar Nemzeti Tanács. Nem mindegy azonban, hogy hogyan találunk „fogást” ezen a kérdésen. Elképzelésünk szerint első lépésben rögzítenünk kell: elfogadhatatlan számunkra, hogy az Európai Unióban a nemzeti kisebbségi közösségek tekintetében kettős mércét alkalmazzanak. Ha a „régii” Európában lehetséges, hogy a nemzeti kisebbségi közösségek helyzetét kulturális és területi autonómiák révén rendezzék, ez az autonómia az „új” európai magyar kisebbségi közösségeknek is lehetséges.

azonban Magyarország a jövőben sem tekinthet el a státustörvényhez hasonló, a magyar kisebbségi közösségek védelmét célzó egyoldalú lépésektől.

Józan érdekérvényesítés

Nincs kétségünk afelől, hogy hosszabb távon az európai kisebbségi közösségek helyzete megnyugtató módon rendeződik a Nyugat-Európában általánosan elterjedt, előremutató gyakorlat alapján. Nem engedhetjük meg azonban, hogy ebben a jövőbeli időpontban olyan helyzetben találjuk magunkat, hogy Magyarországon kívül nem él már magyar a Kárpát-medencében. Nincs más választásunk, mint hogy az etnikai arányok megváltoztatására, a magyar kisebbségek által lakott területek adminisztratív szétarabolására, a magyarok megfélemlítésének kísérletére, az igazságszolgáltatásnak velük szemben elfogult működésére, az oktatási intézmények hátrányos megkülönböztetésére és nem utolsósorban a magyarok gazdaságilag hátrányos helyzetbe hozására – mint amilyen a magyarlakta vidékek úthálózatának elhanyagolása – a magyarok védelmében egyoldalú lépésekkel válaszolunk.

A határon túli magyarok Magyarország általi anyagi támogatásának jellegét és mértékét meggyőződésünk szerint meg kell változtatni. Az eddigi segélyalapú támogatást befektetésalapú támogatásnak kell felváltania, amely gazdaságilag előnyös mind a határon túli magyaroknak, mind Magyarországnak, mind az érintett, velünk határos országok többségi nemzeteinek. A támogatás volumenét egy ilyen rendszerben célszerű növelni. Különös figyelmet kell fordítani a rendelkezésre álló európai uniós források felhasználására a Nemzeti fejlesztési terv és az Interreg-programok keretében a határ menti térségek és/vagy a magyar kisebbségek által lakott területek fejlesztése érdekében.

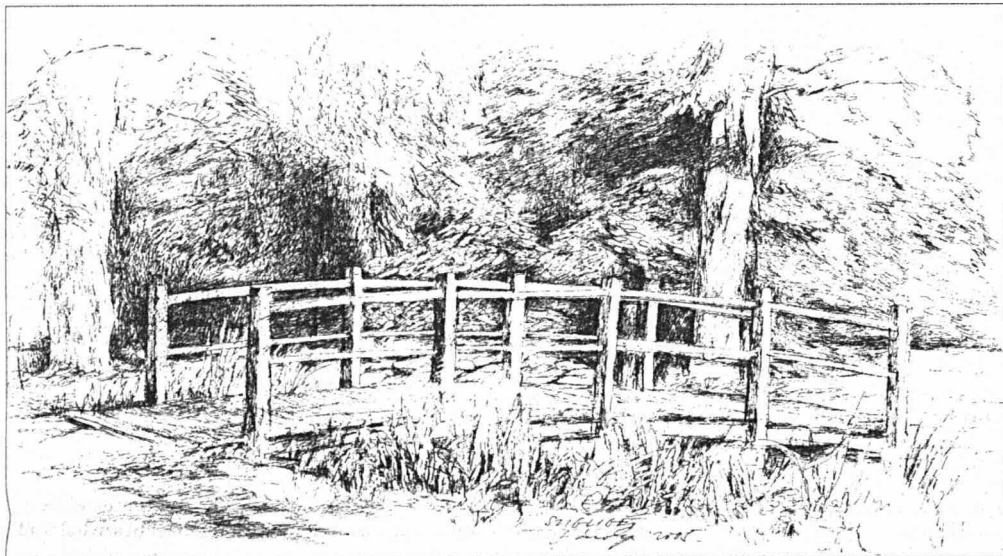
A hatékony kisebbségi érdekérvényesítés szempontjából fontos leszögezni, hogy a kisebbségi közösségek legitim képviselőinek részvétele a többségi államok kormányzati munkájában csak abban az esetben előremutató, ha az adott államok érdekeinek képviselete mellett a magyar közösség érdekeit ugyanúgy szolgálja. A többségi államok érdekei a magyar közösségek kormányzati szerepvállalása tekintetében semmiképp nem helyezhetők a közösségek elé. Ezzel szemben alapvető nemzeti érdekünk, hogy a magyar kisebbségi közösségeknek minél erősebb képviseletük legyen állampolgárság szerinti államaik nemzeti parlamentjeiben és helyhatósági testületeiben. Ennek a képviseletnek viszont minél szélesebb és sokszínűbb társadalmi bázisra kell támaszkodnia.

Az állampolgárság ügye

December 5. után az állampolgárság kérdése nem bonyolulttá vált, hanem erkölcsileg és nemzetpolitikailag leegyszerűsödött. Nincs más választás, mint az állampolgárság kiterjesztése mindazokra a magyarokra, akik nem kívánnak bevándorolni Magyarországra. A magyar állampolgársághoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek hazánkban összekeveredtek a magyarországi lakhelyhez kapcsolódó jogokkal és kötelezettségekkel. Szükség van a magyar állampolgárság jogintézményének felülvizsgálatára és átalakítására, amelynek során szét kell választani a magyarországi lakhelyhez és az oszthatatlan magyar állampolgársághoz fűződő jogosítványokat. Az Európai Unióban munkát vállaló, akárcsak a világ más tájain élő magyar állampolgárok számára lehetővé kell tenni, hogy korlátozások nélkül gyakorolhassák állampolgári jogait. Az állampolgársági jogintézmény átalakításának a szomszédos államokban élő, illetve az ezekből az államokból nem Magyarországra kivándorló magyarokat is érintenie kell, amennyiben lakhelyüktől függetlenül az egységes és oszthatatlan magyar állampolgárság őket is megilleti. Ily módon a schengeni rendszer 2007-es teljes körű alkalmazása után lehetővé válik a szabad, korlátozásmentes kapcsolattartás Magyarországgal azoknak a magyaroknak is, akiknek a jelenlegi állampolgárság szerinti államaik eddig az időpontig nem csatlakoztak az Európai Unióhoz. Az európai uniós kishatárformái rendszer bevezetése és a nemzeti vízum vagy éppen a „görög magyar igazolvány” intézménye ugyanis, noha pozitív szándékú törekvéseknek értekeljük, együttesen sem jelentenek kielégítő megoldást az Európai Unióban kívül maradó államokban élő magyarok szabad kapcsolattartása szempontjából.

A fenti elgondolásokról a Fidesz – Magyar Polgári Szövetség a következő időszakban konzultációkat kezd a határon túli magyar politikai pártokkal és szervezetekkel. A konzultációs folyamat eredményeként megszűlő tiszteket nemzetkeztesen és egységesen képviselni fogjuk nemzetpolitikánk alakítása során.

Válságban a hivatalos magyar nemzetpolitika

szeredában és Marosvásárhelyen a magyar miniszterelnök üzenetét kifütyülik, a román miniszterelnökét pedig megtapsolják. Ebben a helyzetben szintén a Fidesz felelőssége, hogy a nemzetpolitika ne váljon a túlzásokba eső, radikális handabandázás prédájává, mert a túlzások is képesek a nemzetpolitika ügyét lejártni.

Konzultációs fórum: a Magyar Állandó Értekezlet

Nem világos, hogy mi a kormány szándéka a Magyar Állandó Értekezlettel (Máért). Az általános eljárásra vonatkozó elgondolásunk a határon túli magyar szervezetekkel való kapcsolattartás terén a következő: jól átgondolt, politikailag és jogilag megalapozott elképzelésekkel célszerű előhozakodnunk „hivatalos” formában (azaz pártok, szervezetek, kormányok részéről). A kőszia ötletek ugyanis nemcsak nevétség tárgyává teszik a magyar nemzetpolitikát, hanem komoly zavart is keltenek a követendő célokat, az alkalmazandó eszközöket illetően, és ez nyilvánvalóan gyengíti érdekérvényesítő képességünket. Tudjuk azonban, hogy egy ilyen jó szándékú, jámbor felhívás nem elegendő a fent jelzett igény kielégítéséhez. Ehhez az összetett feladathoz rendszeres munka, szervezeti vagy akár intézményi keret is szükséges. A Máért éppen erre a célra jött létre. Szakbizottságaiban ütköztetni lehet az esetleg eltérő szakértői véleményeket – ahelyett, hogy ezekkel rögtön magas beosztású tisztségviselők állnának elő –, és ki lehet alakítani egy minden érintett fél számára elfogadható, de szakmai szempontból mindenképpen színvonalas álláspontot. A Máért plenáris ülésén dönteni lehet a szakbizottságokban kimunkált alternatívák kérdésében, és rögzíteni lehet egy végleges álláspontot, ha sikerül ilyet kialakítani. E fórum elsődleges célja semmiképpen nem az, hogy lehetőséget adjon valamiféle diplomáciai-nemzetpolitikai tűzijáték számára, hangzatos jelszavak vagy ígérek megfogalmazására, hanem a magyar nemzet (a magyarországi és a határon túli magyarok) érdekérvényesítésének hatékonyá tétele, érdekérvényesítő képességünk megsokszorozása. A Fidesz ezért szorgalmazza a Máért plenáris ülésének mielőbbi összehívását és szakbizottságainak folyamatos működését.

Elsődleges cél: az autonómia

Az autonómia a kormányzati retorikában üres és hiteltelen forraság. Holott a nemzetpolitikában, amire elsősorban összpontosítanunk kell, az az

A Fidesz számára az autonómia kérdésének mélyebb, a rendszerváltozás történetéhez kapcsolódó, vagy azt is mondhatnánk, ideológiai összefüggései is vannak. Meggyőződésünk, hogy a kisebbségi közösségek kulturális és területi autonómiájának útjában álló akadályok a rendszerváltozás befejezetlensége, a kétpólusú világrend maradványainak továbbélése miatt keletkeznek. A rendszerváltozás befejezését, a kétpólusú világrend maradványainak felszámolását a nemzeti kisebbségi közösségek működő kulturális és területi autonómiája is jelzi. Másként fogalmazva: amíg a környező országokban élő magyar közösségek autonómiáinak útjában akadályok állnak, értelmezésünk szerint nem fejeződött be a rendszerváltozás folyamata.

A kisebbségi kérdés és az Európai Unió

Az Európai Unió tagállamként Magyarországnak kezdeményezőleg kell fellépnie a nemzeti kisebbségi kérdés átfogó, uniós szintű jogszabályi rendezése érdekében. Látnunk kell azonban, hogy e kérdés kellő mélységű és minőségű jogszabályi rendezése az uniós szintjén csak hosszabb távon képzelhető el. Ezért a politikai érdekérvényesítés során elsősorban az Európai Unióban fellelhető számos precedensre támaszkodva kell törekedni szándékaink elfogadtatására a Magyarországgal szomszédos érintett államokkal.

Bár közvetlenül a vajdasági magyarságot érinti, de közvetett hatása lehet a többi magyar közösség sorsának alakulására is annak a magyar külpolitikának, amelyet a Nyugat-Balkán stabilizálása érdekében kellene és lehetne folytatni, az alábbi megfontolásokra támaszkodva: a Nyugat-Balkán stabilizálásának kulcsa megítélésünk szerint a nemzeti kisebbségi közösségek helyzetének rendezése a kérdés nyugat-európai, minden érintett felet kielégítő rendezésének a mintájára. Kiemelt fontosságú magyar érdek, hogy az unióval, amelyre végső soron e térség stabilizálásának a feladata hárul, elfogadtassuk azt a körülményt, hogy e térség stabilizálása terén nem képzelhető el előrelépés a nemzeti kisebbségi közösségek kulturális és/vagy területi autonómiáinak létrehozása nélkül. Ennek az elképzelésnek a jegyében Magyarországnak aktív politikát kell folytatnia mind az unióban, mind a nyugat-balkáni térségben. Ettől a politikától azt várhatjuk, hogy növekszik az autonómia intézményének elfogadottsága – a Kárpát-medencei magyar kisebbségi közösségek vonatkozásában is.

A fentebb taglalt, a multilaterális és a kétoldalú kapcsolatok terén kifejtett tevékenység mellett